

ὡς κοιαίστωρ, ἀλλὰ νὰ παραπέμψῃ αὐτὸν ἐνώπιον τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως· ὁ δὲ βασιλεὺς δυσωπηθεὶς παρήγγειλε τῶντι ἀμέσως ν' ἀνακληθῆ ἔκ Χαλκηδόνος ὁ κατηγορούμενος εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Καὶ γενομένης τῆς δίκης ἐν τῷ Ζευξίπῳ καὶ προσαχθέντος τοῦ Ἰσοκασίου πρὸ τοῦ βήματος, γυμνοῦ καὶ δεδεμένου ὀπισθάγκωνα, εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἐπαρχος Πουσαῖος· βλέπεις, Ἰσοκασίε, ποῦ κατήγητες; Τὸ βλέπω ἀπεκρίθη ὁ Ἰσοκασίος, καὶ δὲν ἀπορῶ, διότι ἄνθρωπος ὢν περιέπεσα εἰς συμφορὰς ἀνθρωπίνους· «ἀλλὰ δίκη καθαρὰ δίκασον ἐπ' ἐμοί, ὡς ἐδίκασες σὺν ἐμοί». Καὶ ὁ δῆμος τῶν Βυζαντιῶν, ὅστις παρίστατο ἐν τῇ δίκῃ θεωρῶν, ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους τοῦ Ἰσοκασίου, εὐφήμεσε ζωηρῶς τὸν βασιλέα, ὁ δὲ μαθὼν τὴν ἐντύπωσιν ἦν ἐπροξένησαν οἱ λόγοι ἐκεῖνοι καὶ τὴν ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου συμπάθειαν τοῦ δήμου διέταξε ν' ἀπολυθῆ.

Περὶ τῆς ἄλλης τοῦ Λέοντος διοικήσεως καὶ πολιτείας ὀλίγας καὶ ἀντιφατικὰς ἔχομεν εἰδήσεις. Εἶδομεν ὅτι, κατὰ τὸν Μάλχον, μεγάλη ἦτο ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπόληψις αὐτοῦ ὡς φοβεροῦ εἰς πάντας τοὺς ἔσω καὶ ἔξω πολεμίους· ἐλογίζετο δὲ καὶ ὡς εὐτυχέστατος πάντων τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων. Ἄλλ' ὁ Μάλχος αὐτὸς ἐφρόνει ἕτερα περὶ τοῦ ἀνδρός· λέγει αὐτὸν καταθλιπτικώτατον περὶ τὴν ἀπαίτησιν τῶν φόρων, δημεύοντα τὰς περιουσίας τῶν πλουσίων διὰ συκοφαντιῶν καὶ ἄλλων κατηγοριῶν, ἄγριον δὲ καὶ μνησικακόν. Ἄλλ' οὔτε ἡ μία οὔτε ἡ ἄλλη τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων γνωμῶν ἐπικυροῦται ὑπὸ τῶν πραγμάτων, καθ' ὅσον ἠξεύρομεν αὐτά. Ἴνα συλλέξῃ τὸ μέγα χρηματικὸν ἀποταμίευμα δι' οὗ ἠδυνήθη νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν κατὰ Γίξερικον ἐστρατείαν, ἕως ἐξώκειλεν εἰς καταπιέσεις τινάς· ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ Ἀντιόχεια κατεστράφη ὑπὸ φοβεροῦ σεισμοῦ τῷ 458, ὁ Λέων ἐχορήγησε μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ πρὸς ἀνοικοδόμησιν αὐτῆς καὶ ἐδωρήσατο εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς 1000 λιτρῶν χρυσοῦ φόρους, ἧτοι ὑπὲρ τὸ ἑκατομμύριον δραχμῶν, ὅπερ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀποδομένην αὐτῷ ὑπέρομετρον φιλοχρηματίαν. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀσπαρ δὲν ἐμφαίνει οὔτε μνησικακίαν, οὔτε ἀγριότητα· ἐπῆρξε πολιτικὴ ἀνάγκη ἀναπόδραστος. Ἀφ' ἐτέρου ὁ Λέων ἠγωνίσθη μὲν νὰ περιστείλῃ τοὺς ἐξωτερικοὺς πολεμίους ἀλλὰ σπανίως ἐπιτυχῶν δὲν ἠμπορεῖ νὰ λογισθῆ ὅτι ἐπῆρξε φοβερὸς πρὸς αὐτούς. Κατὰ ἄλλα σινετάχθη μετὰ τῶν ὀρθοδόξων ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἔριδι ἧτις, ὑπόκωφος ἔτι οὔσα, ἔμελλε μετ' ὀλίγον νὰ ἀναρριπισθῆ δεινῶς· καὶ ἐξέδωκε νόμον δι' οὗ «τὰς Κυριακὰς ἀπράκτους ἐκέλευσε γίνεσθαι», καὶ ἀπηγόρευσε προσέτι τὴν ἐν Κυριακῇ χρῆσιν αὐλοῦ, κιθάρας ἢ ἄλλου μουσικοῦ ὄργάνου.

Ὁ Λέων ἀπέθανε τῇ 3 Φεβρουαρίου 474 εἰς ἡλικίαν 73 ἐτῶν· καὶ μετὰ δύο ἔτη κατελύθη ὁ τελευταῖος τῆς Δύσεως ρωμαῖος βασιλεὺς, ὅστις ἔφερε τὸ παράδοξον ὄνομα τοῦ Ρωμόλου Αὐγουστύλου καὶ περιωρίζετο εἰς μόνην τὴν Ἰταλίαν, διότι τὰς ἄλλας δυτικὰς ἐπαρχίας εἶχον πρὸ καιροῦ καταλάβει βάρβαροι, ἰδρύσαντες εἰς αὐτὰς ἴδια βασίλεια. Βασιλεὺς δὲ τῆς Ἰταλίας ἀνηγορεύθη ἤδη ὁ γερμανὸς Ὀδοάκερος. Ἡ βασιλεία λοιπὸν τοῦ διαδόχου τοῦ Λέοντος ἀνῆκει εἰς τοὺς χρόνους καθ' οὓς τὸ ἀνατολικὸν κράτος ἔλαβεν ὅλως ἴδιαν ὑπαρξίν. Εἶναι ἀληθές ὅτι πρὸ καιροῦ, ὡς εἶδομεν, διετέλει αὐθῦπαρκτον. Ἄλλ' ἐνόσφ ὑφίστατο ἡ δυτικὴ ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία ἠθικὸς τις, ἂν ὄχι ὑλικός, δεσμός ἐφαίνετο συνάπτων ἔτι τὰ δύο τοῦ κράτους τμήματα καὶ ἀνάγων πάντοτε τὴν ἀρχὴν αὐτῶν εἰς Ρώμην, τὴν γενέθλιον τοῦ ὅλου κράτους πόλιν, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ 476 ἐξέλιπε καὶ τὸ τελευταῖον ἔχνος τῆς πολιτικῆς σχέσεως ἧτις συνῆπτε τὴν Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὴν Ρώμην ὡς ἀρχαίαν καὶ πρώτην τοῦ κράτους πρωτεύουσαν, ἡ δὲ